

K. Johanson'i

põllutöomafinate kontori ja kaupluse

Kalender

1911.

✿ aasta peale. ✿

Kaubasfjatele hinnata kaasaneks.

Vaides,
Värnu uul. omas majas.

K. Johanson, Paides.

Wäitefe kuluga ja lühitefe aja jooksul paraneb loomatalitus.

Kõige parem rohi

jõogiisu äratamiseks kõikidele koduloomadele:

farmloomadele,
hobustele,
sigadele,
lammastele ja
sulgloomadele.

Toitmise pulber koduloomadele

„Salus salutis“.

Sarwloomad kaswawad ruttu, on tugewad ja jäewad terveks.

Hobused paranevad, saawad ilusaks, karu saab pehmeks.

Lehmad saawad rannusaks, annawad rohkeid piima: piima maitse paraneb.

Sigadel tõuseb jõogiisu, nemad jäewad terveks, kaswawad ja lähewad raswaseks.

Lambad kaswawad ruttu ja annawad rohkesti ja häid willu.

Kanad munewad rohkesti, ei järe haigeks ja ei mune nahk-munafi.

Pardid ja haned kaswawad, munewad rohkesti suuri mune; hanedel kaswawad ilusad ja puhtad suled.

H. Johanson'i

põllutöömashinate kontori ja kaupluse

Kalender

1911.

oo aasta peale. oo

Kaubaoftjatele hinnata kaasanदेस.

Tallinnas, 1910.

Joh. Felsbergi ja A. Setermanni trüff.

ENDV TA Fr. R. Krentzwaldi nim.
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

1954:1657 v.

Soowin oma auſtatud kaubatarwitajatele
head wiſjarikaſt

uut aastat,

terwiſt ja rõemuſt elu abikaafadele, laſtele ja kõige pere=
fonnaale!

K. Johanson'i

põllutöömaſinate kontor

Paides.

Einmal mehr ein solches Fest

und anstet

ist es in diesem an die Spitze der

Lebens

der

der

der

Sel aastal on 365 päewa.

Lühenduste ja märkide seletused.

☉	= noor kuu.	f.	= kell.
☾	= täis kuu.	m.	= minut.
☽	= esimine weerand.	p.	= päew.
☿	= viimne weerand.	e. l.	= enne lõunat.
**	= firiku- ja kroonupüh.	p. l.	= pärast lõunat.
*	= mälest. ja tähtpäew.		

Aasta-ajad.

Kewade algab 8. Paastu=kuu päewal.

Suwi algab 9. Jaani=kuu päewal.

Sügise algab 10. Mihkli=kuu päewal.

Salwe algab 10. Jõulu=kuu päewal.

Päikese ja kuu warjutused.

Aastal 1911. on kaks päikese-warjutamist, kuna kuu-warjutamisi ette ei tulegi.

1. Täieline päikese-warjutus on 15. aprillil, algus kell 8, 49 min. p. l. ja on näha Ida-Austraalias ja Põhja-Amerika lõunapoolseis osas.

2. Rõngakujuline päikese-warjutus 8. oktobril, algus kell 2, 9 min. hom. Näha peaaegu terveis Aσίας ja Lääne-Austraalias.

**1	Laupäew	Nääri-p. ☾ 11, 26' ö.
2	Pühap.	Kolmetuninga p.
3	Esmasp.	
4	Teisip.	
5	Kolmap.	
**6	Neljap.	
7	Reede	Päawli päew.
8	Laupäew.	
9	Pühap.	
10	Esmasp.	
11	Teisip.	
12	Kolmap.	Korjuse päew.
13	Neljap.	
14	Reede	
15	Laupäew	
16	Pühap.	Tõnise päew. ☾ 10, 45' e. l.
17	Esmasp.	
18	Teisip.	
19	Kolmap.	
20	Neljap.	
21	Reede	Wab. Seb a ft.
22	Laupäew	
23	Pühap.	
24	Esmasp.	
25	Teisip.	
26	Kolmap.	☾ 4, 28' p. l. Pauluse pöö r.
27	Neljap.	
28	Reede	
29	Laupäew	
30	Pühap.	☾ 11, 37' e. l.
31	Esmasp.	

Põllurammu:

Superfosfati, tomasfosfati,

kainiti ja gipsi (tük. ja jahwatud.)

1 tõuseb päife kell 8, 50 min.; läheb looja kell 3, 51 min.

11	"	"	"	8, 34	"	"	"	4, 13	"
21	"	"	"	8, 15	"	"	"	4, 35	"

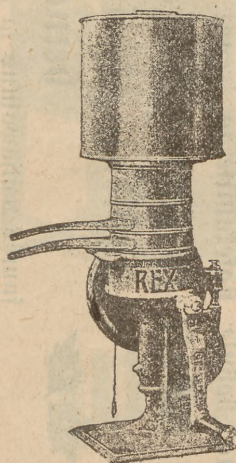
R. Johanson, Paides.

Rootsi koorelahutajad

„**Rex**”

patent kumliidega kaclalaagriga.

Praegufe aja kõige paremad koorelahutajad!

Head omadused:

Alawäga ferge käik ja puhas koorimine!

Mimetatud koorelahutajad, mida mina nende heade omaduste tõttu igale kaubatarwitajale soowitada wõin ning täieliku wastutuse all müün, on minu ladust alatafa igaš fuurufes, fuurimisewõim 70=neft funi 500 toobini tundis, hinnad 60 rublast 325 rublani, faada.

Peale selle weel laagris järgmised koorelahutajad:

Tor, Favorite, Westa,

Alfa=Laval jne.

Koorelahutajate tagawarajaud, gummirõngad, harjad, piimamõetjad, koorelahutaja eli jne. alatafa laagris.

1	Teisip.	Küünla päew.		Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.	Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.
**2	Kolmap.				
3	Neljap.				
4	Reede				
5	Laupäew				
6	Pühap.	E 4, 44' hom. Luualu p.		Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.	Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.
7	Esmasp.				
8	Teisip.				
9	Kolmap.				
10	Neljap.				
11	Reede				
12	Laupäew				
13	Pühap.	Neitsi päew. ● 1, 31' hom. Wõinädal.		Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.	Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.
14	Esmasp.				
15	Teisip.				
16	Kolmap.				
17	Neljap.				
18	Reede				
19	Laupäew				
20	Pühap.	D 0, 1' ö. Madise päew.		Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.	Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.
21	Esmasp.				
22	Teisip.				
23	Kolmap.				
24	Neljap.				
25	Reede				
26	Laupäew				
27	Pühap.			Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.	Looma, hobuse, köietamise ja trengi kettisi, hobuse ja looma harjasi, sabidaid, sõniku harkisi, heina-hangusi jne.
28	Esmasp.				

Umetmees ajuti rikas,
Põllumees põline rikas.
Oled aga põllul laisk, Põld on warsti selge raisk.

1	isk.	tõuseb	päike	kell	7, 47	min.,	läheb	looja	kell	5, 03	min.
11	"	"	"	"	7, 23	"	"	"	"	5, 29	"
21	"	"	"	"	6, 55	"	"	"	"	5, 52	"

R. Johanson, Paides.

Wõimastinad,

Wõit-

presših,

wormih,

paberid,

soola,

wärwi

ja kõiki teisi tarwitusi piima- ja wõit-
talitustele.

Wõitiündreid,

saare, kase, ja leppapuust.

Piimawedamise kannud,

lühki- ja mõednämbrid,

jahutamise wannid

j. n. e. j. n. e. j. n. e.

1	Teisipäew	Palwe-päew (☿ 0, 58' ö
**2	Rolmap.	
3	Neljap.	
4	Reede	
5	Laupäew	
6	Pühap.	☿ 1, 26' hom.
7	Esmasp.	
8	Teisipäew	
9	Rolmap.	
10	Neljap.	
11	Reede	
12	Laupäew	
13	Pühap.	☿ 1, 38' p. l.
14	Esmasp.	
15	Teisipäew	
16	Rolmap.	
17	Neljap.	
18	Reede	
19	Laupäew	
20	Pühap.	☿ 2, 32' e. l.
21	Esmasp.	
22	Teisipäew	
23	Rolmap.	
24	Neljap.	
**25	Reede	
*26	Laupäew	
27	Pühap.	☿ 3, 37' p. l.
28	Esmasp.	
29	Teisipäew	
30	Rolmap.	
31	Neljap.	

Saha terad ja hõlmad
 kõiki seltsi sahkadele.

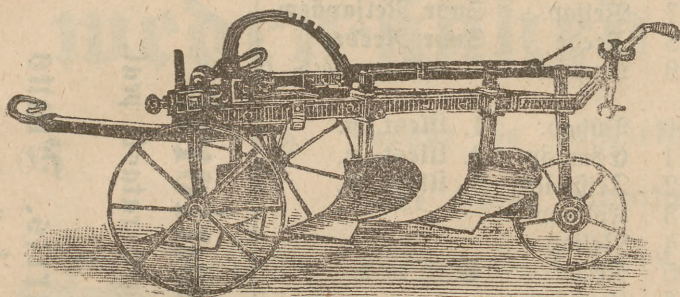
1. jtp. tõuseb päife kell 6, 33 min. lähneb looja kell 6, 9 m.

11.	"	"	"	"	6, 5	"	"	"	"	6, 32
21.	"	"	"	"	5, 35	"	"	"	"	6, 55

R. Johanson, Paides.

Rahe- ja kolmesahaga.

künni- ja seemendamise **adrad**

parematest Saksamaa wabrikuteist.

Original-Heilingbeili

pöör-sahad!

Praeguseaja kõige paremad pöör-sahad!

Peale selle veel suures väljavalikus Amerika, Rootsi, Saksa- ja Daanimaa pöör-sahad ja

kartuli muldamise ning kartuli wõtmise

sahad.

1	Reede	Karjalasfmise p.	 Kultivatorid madalate ja kõrgete rataste peal, järgmistest wabrikitest: Massey-Harris, Plano j. n. e. j. n. e.
2	Laupäew		
3	Pühap.	Umbruse p.	
4	Esmaſp.		
5	Teiſipäew		
6	Kolmap.	Suur Neljapäew. Suur Reede. (☾ 7, 36' p. l.	
**7	Neljap.		
**8	Reede		
9	Laupäew		
**10	Pühap.	1. ülest. p.	
**11	Esmaſp.	2. ülest. p.	
*12	Teiſipäew	3. ülest. p.	
13	Kolmap.	☉ 11, 25' ö.	
14	Neljap.		
15	Reede		
16	Laupäew		
17	Pühap.	☽ 7, 24' e. l. Jüri-p. Keisri pr. n. p.	
18	Esmaſp.		
19	Teiſipäew		
20	Kolmap.		
21	Neljap.		
22	Reede		
**23	Laupäew		
24	Pühap.	Markuse päew. Tuule riſtip. ☼ 7, 10' e. l.	
25	Esmaſp.		
26	Teiſipäew		
27	Kolmap.		
28	Neljap.		
29	Reede		
30	Laupäew		

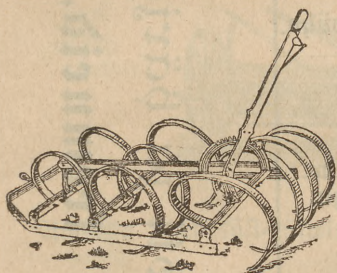
Wedelejad kaſwawad külwamata.

1. ſtp. tõuseb päife kell 5, 4 m.; läheb looja kell 7, 20 m.
11. " " " " 4, 37 " " " " 7, 43 "
21. " " " " 4, 11 " " " " 8, 5 "

R. Johanson, Paides.

Kõige uuema ehitusega, päris Amerika ja Rootsi

wedru-äkked

torunde ja winkelrande külge kinnitatud piidega, 5, 7, 9, 12, 15 ja 17-ne piiga, käerandadega ehk ilma.

Saksa- ja Rootsimaa

heinamaa-äffeid,

põllu-äffeid,

Randall- ehk taldref-äffeid,

Campbell=allpõhjarussid

(Untergrundpacer).

Kõikide äkete piid ja tagawarajand
jne. jne. jne.

1	Pühap.	Wolbri päew.
2	Esmašp.	
3	Teisipäew	
4	Rolmap.	
5	Neljap.	
**6	Reede	Keisri hr. sünd p.
7	Laupäew	
8	Pühap.	☾ 10, 23' e. l.
9	Esmašp.	Nigula päew.
10	Teisipäew	
11	Rolmap.	
12	Neljap.	
13	Reede	
**14	Laupäew	Kroonimise püha.
15	Pühap.	☼ 7, 24' e. l.
16	Esmašp.	
17	Teisipäew	
18	Rolmap.	Seriku päew.
**19	Neljap.	Taewam. püha.
20	Reede	
21	Laupäew	☾ 11, 4' ö.
22	Pühap.	
23	Esmašp.	
24	Teisipäew	
**25	Rolmap.	Keisri pr. sünd. p.
26	Neljap.	
27	Reede	
28	Laupäew	
**29	Pühap.	1. Nelip. ☼ 10, 51' ö.
**30	Esmašp.	2. Nelip.
*31	Teisipäew	3. Nelip.

 timoti ja härjapea

seennid.

haid

1. jkp. tõuseb päike kell 4, 48 min.; läheb looja kell 8, 27 min.
11. " " " " 3, 29 " " " " 8, 48 "
21. " " " " 3, 13 " " " " 9, 5 "

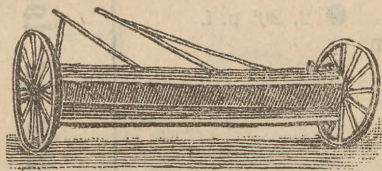
R. Johanson, Paides.

Rõige uuema wiisi järel ehitatud

koosutatud seibidega

laiast-külwimasinad,

8, 10 ja 12 jalga laiast külwajad.

Amerika uued käsi-külwimasinad

„Cyclone Seeder“

Rülwawad igate fugu seemneid kuni 2 sülda laiast.

Seikepõllumeestele väga soovitawad.

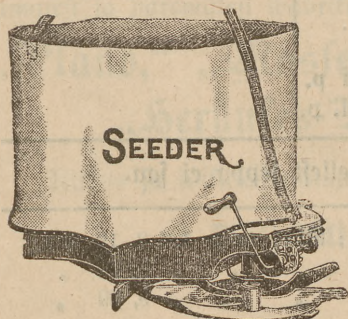
Amerika juurewilja-

reaskülwimasinad

„Planeet jnr.“

ja

„Original-Canton.“

1	Rolmap.	
2	Neljap.	
3	Reede	
4	Laupäew	
5	Pühap.	Rolm. Jumala p.
6	Esmasp.	☾ 9, 51' p. l.
7	Teisipäew	
8	Rolmap.	
9	Neljap.	
10	Reede	
11	Laupäew	
12	Pühap.	
13	Esmasp.	☉ 2, 20' p. l.
14	Teisipäew	
15	Rolmap.	Wiidipäew.
16	Neljap.	
17	Reede	
18	Laupäew	
19	Pühap.	☾ 10, 20' e. l.
20	Esmasp.	
21	Teisipäew	
22	Rolmap.	
23	Neljap.	
**24	Reede	Jaani päew.
25	Laupäew	
26	Pühap.	
27	Esmasp.	7 magaja p.
28	Teisipäew	☉ 1, 53' p. l.
*29	Rolmap.	Peetri-Paawli p.
30	Neljap.	Paawli mäl. p.

Hobuse ja looma

Jaani-kuu

Res sädemeid kardab, sellest seppa ei saa.

1	istp.	tõuseb	päike	kell	3, 5 min.;	lähneb	looja	kell	9, 19 min.
11.	"	"	"	"	3, 5	"	"	"	9, 23
21	"	"	"	"	3, 12	"	"	"	9, 19

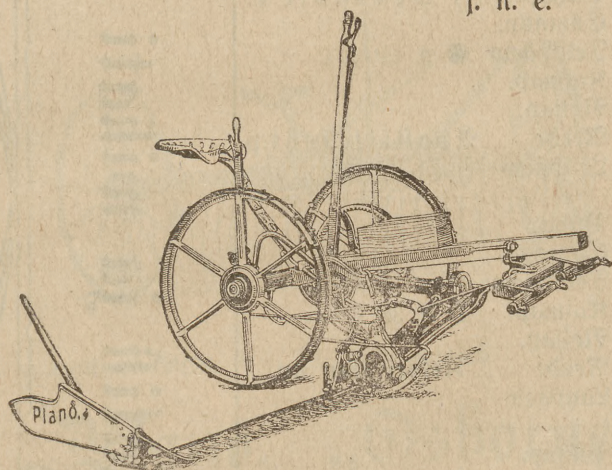
K. Johanson' Paides .

Niidumasinad, lõikusemasinad,

Rombineeritud lõikuse- ja

niidumasinad, wihusidujad, lõikuse apparatid

j. n. e.

Kõige uuema ehitusewiisiga, Amerika ja Rootsimaa kuulsamatest ja parematest wabrikuteist, nagu :

„Piano,“ „Massey-Harris,“

„Herkules-Viking,“ „Deering.“

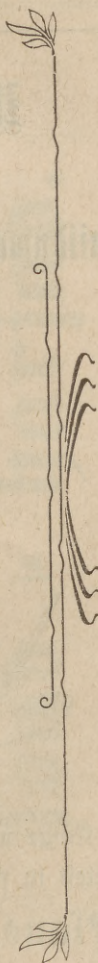
Niidu- ja lõikusemasinate

tagawarajand

alataja laagris.

1	Reede	
*2	Laupäew	Seina-Maarjap.
3	Pühap.	
4	Esmasp.	
5	Teisipäew	
6	Kolmap.	☾ 6, 31' e. l.
7	Neljap.	
8	Reede	
9	Laupäew	
10	Pühap.	7 wennaſte p.
11	Esmasp.	
12	Teisipäew	☾ 9, 12' p. l.
13	Kolmap.	
14	Neljap.	
15	Reede	Apoflitlelahk.p.
16	Laupäew	
17	Pühap.	
18	Esmasp.	
19	Teisipäew	
20	Kolmap.	☾ 0, 30' ö.
21	Neljap.	
**22	Reede	Keisri emap.
23	Laupäew	
24	Pühap.	
25	Esmasp.	Jakobi päew.
26	Teisipäew	
27	Kolmap.	
28	Neljap.	☾ 3, 55' e. l.
29	Reede	
**30	Laupäew	Uujärjepär. jünd. p.
31	Pühap.	

Siikatiſi ja wikati luitkuſi

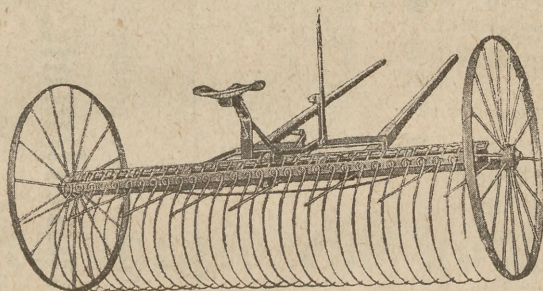
1. jkp. tõuseb päite kell 3, 27 min.; läheb looja kell 9, 8 min.

11. " " " " 3, 44 " " " " 8, 51 "

21. " " " " 4, 5 " " " " 8, 30 "

A. Johanson Väides.

Amerika ja Rootsi rehad.

piiu ja raud raamiga $6\frac{1}{2}$ $7\frac{1}{2}$ ja 8 jalased.

„Pflano,” „Osborne”

ja

„Serkules’e”

wabrikuteft.

Kõik rehade üksikud jand

on alataja laagris.

1	Õasmašp.	Petri ahelate p.
2	Teisipäew	
3	Kolmap.	
4	Neljap.	☾ 1, 11' p. l.
5	Reede	
*6	Laupäew	Kristuse selet. p.
7	Pühap.	
8	Õasmašp.	
9	Teisipäew	
10	Kolmap.	Lauritsa päew.
11	Neljap.	☉ 5, 14, e. l.
12	Reede	
13	Laupäew	
14	Pühap.	
*15	Õasmašp.	Rutti-Maarja p.
16	Teisipäew	
17	Kolmap.	
18	Neljap.	☽ 5, 21' p. l.
19	Reede	
20	Laupäew	
21	Pühap.	
22	Õasmašp.	
23	Teisipäew	
24	Kolmap.	Pärtli päew.
25	Neljap.	
26	Reede	☿ 4, 57' p. l.
27	Laupäew	
28	Pühap.	
*29	Õasmašp.	Johannese surma p.
**30	Teisipäew	Aleksandri p.
31	Kolmap.	

Grasik-, Balata-, kamefi-karwa-, poonvilla- ja kaneeli-

mašuurihmast,

rishmakruuvist ja pandslaid, rishmamääret, õmbluse rishmast j.n.e.

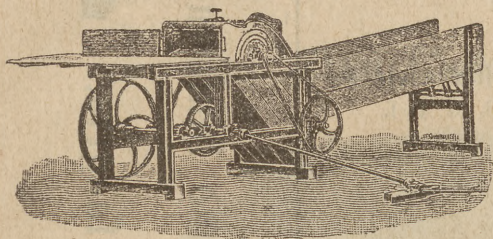
1. jkp. tõuseb päife kell 4, 29 min.; läheb looja kell 8, 5 min.

11. " " " " 4, 51 " " " " 7, 36 "

21. " " " " 5, 13 " " " " 7, 9 "

K. Johanson, Paides.

Rehepeksumasinad

kuuli- ning waf-
laagrites joofswate
trummeli wõllidega,
trummle laius 18
tuni 28, pikendatud
põhupuištajatega,
täitsa uuenda-
tud ehitusewiisiga.

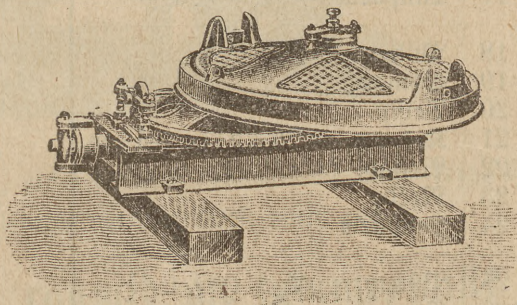
Weowärgid ehk göplid

2-e, 3-me, 4-ja ning
6-e hobuse jõulised,
uuendatud ehituse-
wiisiga, kerge käigu
ning laitmata töö-
tamisega.

Uuendused:

alumine taldref-ra-
tas on kabešt tükist
walatud.

Taldref-ratta
tapp on jämedaks
tehtud.

Roonis-ratas on äärega walatud, nit et kaffiminemist nii ker-
geste ette tulla ei wõi.

Roonis-ratta laager ei ole mitte alumise wundamendi külge wa-
latud: kulub laager ära, wõib uus lager ajemele seatud saada, kuna
wanadel weuwärfidel roonis-rattalaager terwe kerega uus oštatud pidi
jaama.

Peale eelnimetatud masinate ja weuwärfide pean mina veel
niijuguseid järgmistest wabrikuteist laagris:

1	Neljap.	
2	Reede	☾ 6, 51' p. l.
3	Laupäew	
4	Pühap.	
5	Esmašp.	
6	Teisip.	
7	Kolmap.	
*8	Neljap.	Usji-Maarja p.
9	Reede	☉ 3, 37' p. l.
10	Laupäew	
11	Pühap.	
12	Esmašp.	
13	Teisip.	
*14	Kolmap.	Risti ülend. p.
15	Neljap.	
16	Reede	
17	Laupäew	☾ 0, 8' p. l.
18	Pühap.	
19	Esmašp	
20	Teisip.	
21	Kolmap.	Madise päew.
22	Neljap.	
23	Reede	
24	Laupäew	
25	Pühap.	☾ 5, 11' e. l.
*26	Esmašp.	Op. Johanneſe p.
27	Teisip.	
28	Kolmap.	
29	Neljap.	Mihkli päew.
30	Reede	

Praat-sõelad ja malm-jand tuulimastate

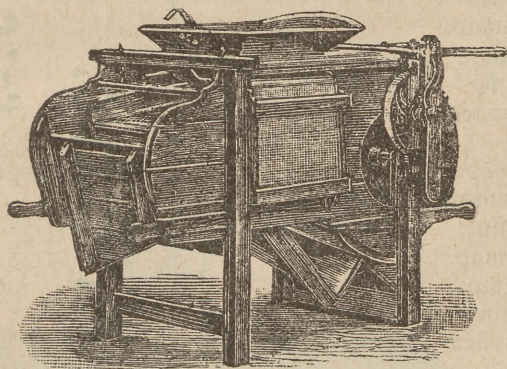
jauks alataſa laagris.

1. ſtp. tõuſeb päike kell 5, 37 min., lähed looja kell 6, 37 min.
11. " " " " 5, 59 " " " " 6, 8 "
21. " " " " 6, 21 " " " " 5, 40 "

S. Johanson Paides.

Tuulimasinad

Riia „Phönix'i“ wabrikust.

on oma tugewa, otstarbekohase ehitusewiisi ning ferge käigu
tõttu teistest sellesugustest masinatest palju ees.

Sõelte raamid on tammepuust!

Peale nende on veel Riia Brauni ja Aulli wabriku
masinaid laagris.

Sorterimise masinad: „Triumph,“ Original Rõber
ja „Phönix.“

*1	Laupäew	M. taitf. ja eestp.
**2	Pühap.	Õoituse p.
3	Õsmasp.	[C 0, 46' ö.
4	Teisip.	
**5	Kolmap.	Troonip. n. p.
6	Neljap.	
7	Reede	
8	Laupäew	
9	Pühap.	☉ 5, 9' e. l.
10	Õsmasp.	
11	Teisip.	
12	Kolmap.	
13	Neljap.	
14	Reede	Kolletam. p.
15	Laupäew	
16	Pühap.	
**17	Õsmasp.	Bortf. p. D 7, 41' e. l.
**18	Teisip.	Ev. usu ülesw.
19	Kolmap.	
20	Neljap.	
**21	Reede	Reisri hr. tr. j. p.
*22	Laupäew	Kaaf. Maarja p.
23	Pühap.	
24	Õsmasp.	☉ 4, 48' p. l.
25	Teisip.	
26	Kolmap.	
27	Neljap.	
28	Reede	Simon Judas
29	Laupäew	
30	Pühap.	
31	Õsmasp.	— 3, 19' e. l.

 aida lükud.
 puulõikamise saed.
 Rootsi
 Head

1 jkp. tõuseb päike kell 6, 44 min., läheb looja kell 5, 12 min.

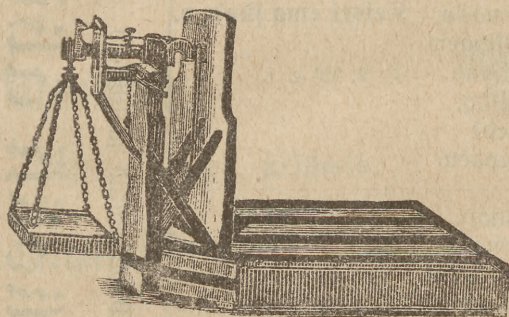
11 " " " " 7, 5 " " " " 4, 45 "
 21 " " " " 7, 30 " " " " 4, 21 "

K. Johanson, Paides.

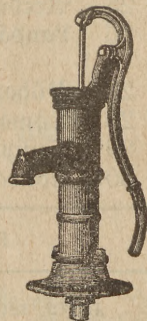
Defsimal-, looma- ja laua- kaalud.

Kõik suurused, stembeldatud ja stembeldamata.

Siroonu stempliga vihid.

Amerika kaevupumbad ja
Amerika puurkaevu tsilindrid,
Garda pumbad,
Franconia pumbad,
Allweiler pumbad.
Ajapritsid jne.!

1	Teisipäew	Pühade päew.
2	Kolmap.	Hingede päew.
3	Neljap.	
4	Reede	
5	Laupäew	
6	Pühap.	
7	Esmasp.	☉ 9, 49' p. l.
8	Teisipäew	
9	Kolmap.	
10	Neljap.	Mardi päew.
11	Reede	
12	Laupäew	
13	Pühap.	
*14	Esmasp.	Keisri ema jünd. p.
15	Teisipäew	
16	Kolmap.	☽ 2, 42' e. l.
17	Neljap.	
18	Reede	
19	Laupäew	
**20	Pühap.	Surnute püha.
**21	Esmasp.	Veemeti-Maarja p.
22	Teisipäew	
23	Kolmap.	☿ 3, 52' e. l.
24	Neljap.	
25	Reede	Radri päew.
26	Laupäew	
27	Pühap.	1 Kristuse tul. p.
28	Esmasp.	
29	Teisipäew	☾ 6, 46' p. l.
30	Kolmap.	

Wooderdatud ja lihsaid

kokli ahjufid.

Walget ja pruuni witti.

Kartus on tänaw, mis kahju juurde wiib.

1. fkp. tõuseb päife kell 7, 57 min.; läheb looja kell 3, 55 min.
11.	"	"	"	"	8, 18	"	"	"	"	3, 36	"
21.	"	"	"	"	8, 39	"	"	"	"	3, 25	"

K. Johanson Paides.

Peale masinate on minul alati ja suureš wäljaladus walitus:

Chituse tarbeasju

nii kui

nkse tarwitused:

lukud, hinged, krihwid;

akna tarwitused:

hinged, kremonid, haagid;

ahju tarwitused:

pliidad, uksed, siibrid, traati, naelsu

jne. jne. jne.

1	Neljap.	
2	Reede	
3	Laupäew	
4	Pühap.	
5	Õsmasp.	[Nigula p.
**6	Teisipäew	Reisri hr. nimep.
7	Kolmap.	☉ 4, 40' p. l.
8	Neljap.	
9	Reede	
10	Laupäew	
11	Pühap.	
12	Õsmasp.	
13	Teisipäew	
14	Kolmap.	
15	Neljap.	☽ 7, 48' p. l.
16	Reede	
17	Laupäew	
18	Pühap.	
19	Õsmasp.	
20	Teisipäew	
21	Kolmap.	
22	Neljap.	☉ 8, 58' p. l.
23	Reede	
24	Laupäew	
**25	Pühap.	1. Jõulu püha.
**26	Õsmasp.	2. Jõulu püha.
**27	Teisipäew	3. Jõulu püha.
28	Kolmap.	
29	Neljap.	☾ 0, 10' ö.
30	Reede	
31	Laupäew	

Head Inglise

trikimise ja libahakkimise

masinad.

1. jkp. tõuseb päike kell 8, 52 min.: läheb looja kell 3, 19 min.

11.	"	"	"	"	9, —	"	"	"	"	3, 21	"
21.	"	"	"	"	9, —	"	"	"	"	3, 21	"

Suures wäljawalikus

tööriistu

tisleritele ja puuseppadele:

mitmet seltsi saagisi,

hööwlipakkusi,

hööwliRANDU,

peitleid,

puurisi,

puuriwäntasi,

weekaalusi,

tollipulkasi jne.

Peale selle on weel alatafa saagris:

head liimi, kapilukkusi, hingesi,

puukruuwisi,

woodikruuwisi

jne.

R. Johanson, Paides.

Soowitan ladust:

Laskilaternaid,
priimuseid,
piirituse=teetjaid,
weekraaniši,
malmišt feedupottiji,
tautud praepanniši,
malmišt padasi,
tabaluktuši,
puuz, tina= ja wast=waadiskraaniši,
mašina eli,
tšilindre=eli,
mašina raswa,
õmblusmašina=eli,
katuse pappi,
seina pappi
jne.

Kooliõpetaja: Kuule Peeter, ütle mulle ometigi, kas oled sina ka tähele pannud, kui palju inimesel hambaid on?

Peeter: Terwe suutäis — kooliõpetaja herra.

R. Johanson, Paides.

Ladus on mul alati:

kingseppade

haamreid, tangisi, raswleid, naaskli päid,
šaapa wiikisi ja tihwisi.

Müürisepa kellusi,

Jootmise lampisi,

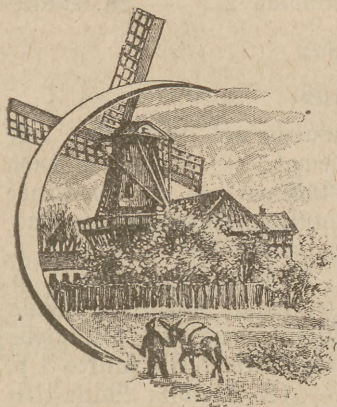
Tungraudasi,

Amerika muruniitjaid.

Rotitärusi,

Looma- ja lambaniidu-käärisi,

magapuid, kettkaalusi jne.

Kooliõpetaja: — . . Hans, kui
sina nüüd täiskaswanud mees oled=
sid ning kolme tuhande rubla oma=
nik, — soowiks aga üht weskrit os=
ta, mis kümme tuhat rubla maksaks,
mis sina siis weel tarwitaks?

Hans: „Üht rikast naist.“

Laadad.

Kubermangu walitsuse käsu järele ei ole luba laupäeval ega pühapäeval laata pidada, waid kui nõnda juhtub, peab seda teise nädala äripäeval pidama.

Nääri-kuu.

Pärnus, selle kuu wiimasel kolmapäeval ja neljapäeval.
— 7. Tartus 3 n.; Wõrus 3 p.; Orgital 2 p.; Riias 3 p. —
8. Mehikoormas 1 p. — 10. Haapsalus 2 p.; Rajinal 2 p. —
11. Jõeleftmes, Riidu kõrtfi juures 1 p. — 17. Koluweres 2 p. — 20. Raplas 2 p. — 29. Rakweres 2 p. — 30. Wolmaris 2 p.

Rüünla-kuu.

Lihulas esmaspäeval ja teisip. enne Wastlapäewa. — 3. Reblastes 2 p.; Wiljandis 8 p.; Räginamäel, Suures-Pähtus 2 p. — 4. Tartus 2 p.; Wõrus 1 p. — 6. Paides 2 p.; Narwas 2 p. — 8. Walgas 2 p. — 12. Kuresaares 10 p. — 15. Wiljandis 3 p.; Riias 8 p.; Rina külas, Alatskivi wallas. — 17. Jõhwis 2 p. — 18. Andrus. — 20. Siisu mõisas 1 p.; Kiviloo kõrtfi juures 2 p. — 22. Wõrus 8 p. — 23. Saaremaal, Orisaare mõisas; Sutlema mõisas 2 p.; Jisaku mõisas 2 p. — 24. Kulinas 2 p. — 27. Amblas 2 p. — 28. Saaremaal, Pilguse mõisas 2 p.

Paastu-kuu.

Wolmaris selle kuu esimesel esmaspäeval. — Raplas selle kuu esimesel esmaspäeval ja teisipäeval. — Keilas wiienda paastu nädala esmaspäeval ja teisipäeval. — 1. Kodijärwe Kitsel; Waimastweres Sihi kõrtfi juures; Narmanni mõisas, Pillistwere kihelk.; Polnas, Dudowa maakonnas 3 p. — 3. Rannus, Kulli kõrtfi juures. — 4. Rastnas; Pühtitsas 1 p. — 5. Kallaste külas. — 8. Laekwere mõisas 2 p. — 9. Watla mõisas 2 p. — 10. Wõrus 1 p.; Wastnarwas 1 p.; Strägowa kiriku juures 3 p.; Kuhjas; Pikkjärwe Kitse kõrtfi juures 1 p. — 11. Mõra mõisas, Tartu maak. — 12. Woldil; Wäike-Milas. — 13. Wana-Branglis; Kärkulas, Sulbi alewis 1 p. — 15. Saaremaal, Kellamäe m.; Paides 2 p.; Walguta mõisas.

— 20. Sõriste, Buskarul 1 p.; Wana-Antsla Häufal 1 p. — 23. Koofas, Rõuge kihelf. — 26. Waiwara mõisas 2 p.

Jüri-kuus.

Walgutas neljapäewal enne Palmipuude püha. — Wiljandis neljapäewal pärast Lihawõtte pühi. — Pärnus kolmapäewal ja neljapäewal enne Jüripäewa. — Lihulas esmasp. pärast Lihawõtte pühi. — Rakweres esmasp. ja teisip. pärast Lihawõtte pühi. — Palsjes kolmap. pärast Lihawõtte pühi. — Kose Uuemõisas esimesel esmasp. ja teisip. pärast Jüripäewa. — 1. Wastse-Pranglis, Koornvere kõrtši juures; Sadukülas, Pikkumrne kõrtši juures. — 5. Koeru Preebi Wahul 2 p. — 6. Luutsnikus 1 p. — 8. Riias 4 p.; Saaremaal, Pilguse mõisas 2 p. — 10. Wõrus 2 p.; Wafulas. — 11. Saaremaal, Uue-Lõwe mõisas. — 12. Soonistes 2 p. — 15. Kriidneris, Sulaoja kõrtši juures; Kolga wallas, Liinva kroonu wiinapoe juures 2 p. — 16. Ahja Kärjal 2 p. — 17. Wastse-Rõos 2 p. — 18. Risjäs 2 p.; Walgas 2 p. — 19. Manustes; Tõrwas 2 p. — 20. Rühjas 2 p.; Muustatul 2 p.; Anija mõisas 2 p.; Kaareperes. — 21. Wolmaris 2 p.; Kawastu Koofal 2 p. — 23. Järwakandi mõisas 2 p. — 25. Partsi mõisas, Põlwa kihelf.; Tsoorul, Rõuge kihelf. — 26. Häademeeistel 3 p. — 28. Risjäs 1 p.; Keolas. — 28. Kaiawere Pataste kõrtši juures 2 p.

Lehe-kuus.

1. Kähri Karilatjis 2 p. — 5. Sangaste kirikukõrtši juures. — 10. Wõõbsus 1 p. — 12. Wõrus 1 p.

Jaani-kuus.

1. Wastse-Kuustes. — 10. Muistwees 3 p. — 11. Wõnnu linnas 2 p. — 12. Märjamaal 2 p. — 18. Rakweres 2 p.; Walgas. — 20. Paides 2 p.; Palsjes 2 p.; Tallinnas aastalaat 2 näd.; Riias aastalaat 3 näd.; Wõrus 1 p. — 21. Tartus 2 p. — 22. Wiljandis 2 p. — 27. Tarvastus 2 p.

Seina-kuus.

Pärnus esimesel selle kuu kolmap. ja neljap. — 2. Rak-

fis 3 p. — 10. Kurejaares 10 p. — 20. Riias 3 p.; Pärnus aastalaat kuni 10. lõikuse-kuu päevani. — 26. Wolmaris 1 p.

Lõikuse-kuu.

1. Säärel, Saaremaal 3 p. — 8. Laiksaares. — 9. Roiwalinnas (Abfelis.) — 10. Walgas. — 12. Saarde Pati mõisas 3 p. — 15. Marienburis. — 18. Helmes 2 p.; Häädemeestel 3 p. — 24. Jamburis 3 p.; Ruhjas; Wastsemõisas, Wiljandimaal 2 p.; Wastse-Nõos 2 p. — 26. Wõrus 1 p.; Mõntos (Olbrükil), Saaremaal. — 28. Killingi-Nõmmes 3 p.; Lelles 1 p. — 30. Kaanfus; Mehikoormas 1 p.

Mihkli-kuus.

Uue-mõisas esimesel selle kuu teisip. ja kolmap. — Pärnus kolmap. ja neljap. enne Mihklipäewa. — 1. Jisakus 2 p.; Disus, Türi k. 2 p.; Loode kõrtsi juures, Kurejaare ligidal; Raanitfas 1 p. — 2. Abjas 3 p.; Tammistes, Pärnumaal. — 4. Uusnas. — 5. Ruhjas; Sangaste kirikukõrtsi juures; Sindis 2 p.; Pikkjärwe kõrtsi juures. 6. Rāpinas 1 p. — 8. Saaremaal, Wõllupe kõrtsi juures 1 p.; Nõuges 1 p.; Põlwas 1 p. — 9. Raftnal, Pärnu maakonnas; Kiwi-Wigala poe juures 2 p.; Roiwalinnas 1 p.; Saaremaal, Paju mõisas. — 10. Tartus 3 p.; Saaremaal, Opi kõrtsi juures 2 p.; Järwakandi mõisas 2 p.; Paides 2 p.; Sürgaweres 2 p.; Holdres 2 p.; Muhu Wanas-Salitsis ja Suures-mõisas 4 p.; Polnal 3 p. — 11. Saaremaal, Koigi mõisas 3 p. — 12. Wana-Antsla Hankal 2 p. — 13. Põdraweres, Pärnu maak. — 14. Toris 2 p.; — 15. Watlas 1 p.; Kurejaares; Orgital 2 p.; Põltsamaal 2 p. — 16. Kirepis 2 p.; Amblas 2 p. — 18. Andrus 2 p.; Rafinal 2 p.; — 20. Narwas 3 p.; Wana-Wändras 2 p.; Laanemetsa m. 1 p. — 21. Kawastu Koosa kõrtsi juures; Keeni Tinsu kõrtsi juures; Heinastes 2 p. — 22. Sannas; Baltiskis 2 p.; Reolas; Wolmaris; Palmes 3 p. — 23. Kaiawere Pataste kõrtsi juures 2 p. — 24. Lihulas 3 p.; Wiljandis 2 p.; Wõrus 2 p.; Sutlemas; Hageris. — 25. Saaremaal, Mußla mõisas; Arulas 2 p.; Kärdel, Konna kõrtsi juures. — 26. Tallinnas 2 p.; Kurejaares 2 p. — 29. Reblastes 3 p.; Keilas 3 p.; Tartus 2 p.; Nawanurmes 3 p.; Walgas 2 p.; Wastfeliinas 1 p.

Wiina=kuus.

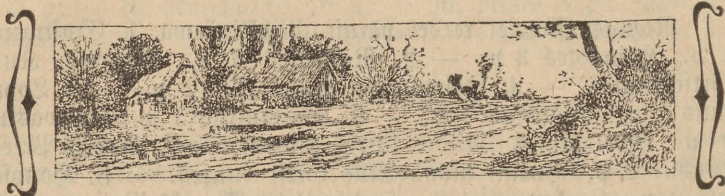
Kaplas esimehel reedel pärast Mikkilipäewa. 1. Craftweres 1 p.; Heinastes 3 p. — 2. Katiweres 3 p.; Rammus, Kulli kõrtfi juures. — 4. Jõhwi 3.; Ruustatul 2 p. — 5. Lohu=kuus 2 p.; Wööbhus 1 p. — 6. Luutsnikus 1 p.; Tarwastus 2 p.; Jõeleftmes, Riidu kõrtfi juures. — 7. Koeru Preebi Wahul 2 p.; Hurmi mõisa Tille kõrtfi juures. — 8. Haapsalus 2 p.; Laefweres 2 p.; Hummulis, Soe kõrtfi juures. — 9. Kargulas, Silbi alewis 1 p. — 10. Taalis, Punase kõrtfi juures 1 p.; Wafulas; Rõos 2 p.; Moostes 1 p.; Koluweres 2 p.; — 11. Laates, Tartu=maal 2 p. — 12. Soonistes 2 p.; Sindis 1 p.; Wõrus 1 p.; — 15. Pikkurme kõrtfi juures, Kurjis: Oritu kõrtfi juures 2 p.; Rägina mäel, Suures=Lähterus 2 p.; Weski mõisas; Taageperas Helme kihelk. 2 p. — 16. Ahja Kärjal 2 p. — 18. Wõnistes 1 p. — 19. Kulina= mõisas 2 p. — 20. Loosis, Lindora kõrtfi juures 1 p.; Rõusa kõrtfi juures, Uues=Wändras 2 p.; Mõra mõisas. — 22. Nis= jis 2 p. — 23. Wana=Antsla Hankal 1 p.; Raanitse mõisas. — 24. Kassinurmes; Rõuges. — 28. Jõgewa mõisas 1 p.; Mõshus 1 p.; Walgas; Wolmaris 3 p. — 30. Rähri Kari= latfis 1 p.

Talwe=kuus.

1. Tartus; Rõrus 2 p. — 4. Pühtitsas. — 10. Wõrus 2 p.; Muistwee alewis 3 p.; Rühjas 2 p.; Paides 2.; — 13. Pikkjärwe Ritse kõrtfi juures 1 p. — 15. Woltwetis 3 p.; Wigalas 2 p. — 20. Walgas 2 p. — 25. Wiljandis 2 p.; Keilas; Wolmaris 3 p. — 28. Wõrus 1 p. — 29. Wana= Wändras.

Jõulu=kuus.

Pärnus kolmapäewal ja neljapäewal pärast kolmandat Kristuse tulemise pihta. — 1. Wastnarwas 1 p. — 5. Pöö= raweres. — 7. Wööbhus 1 p. — 10. Riüüdneris, Sulaoja kõrtfi juures; Riias kuni 10. nääri=kuu päewani; Rühjas. — 13. Wõrus 3 päewa — 16. Paides 2 p.; Märjamaa kiriku juures 2 p. — 18. Moostes 1 p. — 20. Weski mõisas. 27. Walgas 10 p.

Rasulikud kaubad.

Mistla Dooma põllud olivad tänawu aastal haruldast rohket lõikust annud, nii et mõnigi mees kadeda silmaga selle peale waatas. Doomas oli aga mees, kes hommi wara ja õhtu hilja hoolega töötas. Oma põldu si haris ta eeskujulikult, jellepärast polnudgi nii suur ime, et jarnane hoolis niisugust rikkalikku tasu jai. Pealegi oli aastaag kaunis korraline olnud.

"Kuule perenaene!" lausub Doomas ühel õhtul söögilaua juures, "kas peame oma tööga tänawu jälle niiviisi pankrotti jäema, kui minewa sügise. Wilja on aga üks kolmandik julgeste rohkem ja on siis need töölisted enam niisugused kui ennemuiste olivad, maffa kõrget palka ja oled õnnemees kui kõrge palga eest kedagi kätte saad. Käratse nendega ja tööta ise kas wõi ööd päewad läbi, aga oma rehte meie niiviisi peetud siis ei saa."

"Kas ma pole sulle ammu ütelnud, mis sul waja on teha," wastas perenaene. "Priugid siis niiviisi kiratseda, osta üksford rehepekkumasin ära ja asi on korras."

"Ma mõtlen, et teiseti ei lähe, panen õige homme hommi hobused ette ja toon ta ära, ütles Doomas juba palju lahkema healega.

Mõeldud — tehtud.

Särgmitel ilusal hommitul on Doomas oma poisiaga ja tublide hobustega juba keshommikul wälja sõitnud, et aegjaste Paide jõuda.

"Täbar lugu on see siiski," ütles Doomas tafaste oma ette. "Mine anna hulk raha wälja ja tead sa siis, mis ja selle eest saad. Oleks mul ometi mõni hea asjatundja ligi olemas, kes ennemalt juba ostnud on."

"Jäa ae, kas ostad ikka ka hea juure?" küsis pois dishimulikult, kes tähele oli pannud, mis isa oma ette kõneles.

"Noh muidugi, kudas siis, küll saad ka oma jagu hoburid taga fundida, töö peab tubliste käima."

"Pole wiga," wastas pois iseteadwalt, "kui meie kolm kõrwi ja kimmil wedamas on ja mina puffis, küll siis läheb."

Sarnast juttu westes jõuti kaunis ruttu Sillaotsa kõrti juurde, kus mitu meest elawas jutujainises olivad. Jutu põhjaks oli parajaste rebepeksumasin, mida tema omanik kodupoole wedas. Tuli-uus ja ilus peksumasin leidis üleüldist inestamist. Küll kassuti teda kättega ja hinnati filmadega tema wäärtust.

Meie Doomal olivad hobused peagi lasingi külge kinnitatud ja heinad ees. Tarwis oli ka waatama minna.

"Tere kah, Sargwere Peet," hüüdis Doomas, enesele õlanukkidega teed tehes ja rõnemustades et wana tuttawa eest leiab.

"Tere, tere, eks ole, Mustla Doomast saab nii ootamataalt näha, kudas sul siis aega oli nii kibedal töö ajal linna jõitu ette wõtta," wastas Peet.

"Asjad nõuawad, pole parata, aga selle oma see tore peksumasin on?"

"Minu ikka," wastas Peet.

"Sooh, wõi sinu, kas ostsid ka hästi?"

"Ega's minu wastu keegi osta; Peab ikka asja tundma ja teadma, kust ostma minna."

"Kahju," ütles Doomas, "oleksime wõinud seltsis osta, oleks ja mulle seda ennemalt ütelnud. Mul on praegu samane ostutee jalge all ja ei tunne asja mitte wäga hästi."

Küüd waadati rebepeksumasinat trumwilt igast küljest järele.

"Kas on aga ka kuullaagritega?" küsis Doomas.

"On neh, aga päris uut moodi, mitte nii nagu wana jeltfi masinatel oli, kus tolmi kõik laagrite sisse peasis. Oli ju Muksleri Kustasel samane wanamoodi masin, lõiwad kapslid otsest wälja, kuulid puruks, nii et mees päris hädas oma tööga oli. Seda ei tule uut sorti masinate juures mitte ette, sest siin annawad laagrid igate pidi tellida, nii et mitred iial lahti minna ei saa."

"Aga mis lagi tal on?" ütles Toomas trummelit ja lage waadates.

"Ikka teras, on see sul wiist kerge neid kaheliimnewiie rublasi wälja loopida uute lagede tarwis ja alati uusi tihwtisi osta. Wanafelti malmilaed on pealegi weel päris elufardetawad, nii et hoiatalt kui ta lae puruks lööb."

"Kudas ta siis käib, ei ole ketti fufagil näha, ega's ilma fellela läbi jaa?"

"Ega siis fettmafin uutfelti ei ole. Sellest ei maksa mitte juttu ajadagi kui kahjulik see on, külap näed kui linna lähed, et neid hulgataupa pakutakse aga ära ja neid osta, Toomas; rihmamafin jääb ikka peremeheks."

"Sooh!" ütles Toomas inestades, aga kudas see rihm siis jookseb?"

"Noh, waata siis siia, ta ei jookse mitte enam trummeli pealt, waid otse wahewärgilt sõelte peale. Näe, kus rattad on," ütles Beet näpuga wahewärgi peale näidates.

"Aga mis faju fests on siis, et ta otse wahewärgilt sõelte peale jookseb?"

"Sind peab tõeste inestama, et ja nii wähe asja tunned. Kui sul wähegi rehendamise andi oleks, siis wõiksid kohe aru-jaada, et wähemalt ühe hobuse jõuu selle läbi wõidad."

Küll on aga tublid puistajad ja kui laiad, ega need ometi selle mafina omad pole?"

"Oled jina aga rumal. Pea ometi üksford meeles, et mul uutfelti mafin on; feleta sulle nii et tiidi ära."

"Ja nii pikad siis," ütles Toomas oma juttu jätkates, "oma kümme jalga julgeste."

"Arwad wiist lühemad olema, ega ma wiitja põhku ajada taha. Nad on ligi 11 jalga pikad."

"Aga mis need plekid siin tähendawad, on kõik nii ijemoodi, et ajab pea kirjuts. Ma olen ikka puupulkadega näinud."

"Kui jüda kutsuh, eks osta puupulkadega, wõid neid küll saada, aga jeda ma ütlen sulle, et sellega suure rumaluse teed. Minu mafina juures wõib neid plekkisi arwemaks ehk tihemaks tellida, ja on nad kindlad ja põlised. Puupulgad lendawad aga alatafa ära."

"Mis sul seal teise wantri peal siis on," päris Toomas uueste, kes juttu lõpetada ei tahtnud. Pidi ta ju hoolega kõik järele murima, kudas muidu osta tead.

"Millega pekkumasinat siis ümber aetasse. Sinna raken-
dame ruinad ette ja masin käib nii et hulub; eks lähme lähe-
malt vaatama."

"Pane nüüd tähele, Doomas, ja pea filmad lahti kui ma
sulle seletan: Need faks ratast ei ole mitte enam ühes wala-
tud nagu endistel, millede eest igakord 23 rbl. pidid maksma
kui üks hammas wälja läks. Suur ratas ei ole mitte enam
malm, waid raudwits wäljapool ümberringi peal, nii et ta
iial järel ei anna. Gambad on jeespool ja pealt kõik ühes
tükkis walatud, selle peale, ütlen sulle wennas pead oma fil-
mad hoidma, et sulle teistkugust ei anta. Külap wanemaid sel-
tsi muidugi enam patutasse, nendest tahawad nad lahti saada.
Patuti mulle ühes kohas pool wägi, oleks odawam ka saa-
nud, aga nagu sulle juba seletasin, tasuwad need 25 ja 23 rbl.
seda warsti ära. Mina tunnen juba asja ja minule nad
priigi filma puistata ei saa."

"Aga kust ja siis nad ostsid?" küsis Doomas.

"Käisin küll kõik kauplused läbi, aga ei kasulikumalt jaa-
nud kusagilt kui Zuhansonil kauplusest. Tõeste lahked mehed ja
ilus kaup."

"Kus kohal see Zuhansonil kauplus on, pole mitte enne
kuulnud."

"Sa pole weel ennemalt kuulnud, kus su kõrwad siis olid.
Kõik külamurgad on selle mehe kuulsust täis, igati teab head
rääkida. Mullu ostis Metsa Peeter omale sealt niidumäina
ja võib igati ise tõendada et tal tubli masin on. Herne Zu-
han ostis rehepekkumäina ja on sellega väga rahul ja tõutab
et ta iial enam mujalt misit kaup ostma ei lähe kui Zuhansonil
juurest, ja siis on jellel mehel, Zuhansonil itka, kõikiselti aupa:
labidaid ja hangusi, ukkelukku ja kühwi, naelu ja traati,
masinarihma ja muid tarwitusi. Võid ka perenaesele triik-
mäina osta kui soowid, kõik on sealt saada. Ühe sõnaga saad
poole waewaga kätte, mille pärast muidu hulk aega pead
raiskama."

"Mitäh seletamast, aga ütle ometi kord, kus see kauplus
on, et kohe sinna minna võiksin."

"Pane siis tähele. Kui sa Paidele sõidad, ja soldatite
kassarmuust natukene maad möödas oled, siis näed sa warsti
Zuhansonil kauplust. Põllutööriistad fildide peal, toredat tellis-
kivi aidad hoowis ja koormatega talu ja mõisajohused kaup-

luse ees ja hooivi sees näitawad iseenehest, et ja Paide ja ümbruskonna suuremasse kauplusesse oled jõudnud.

„Head aega,“ ütles Peet ja tahtis ära minna, kuid Toomal oli veel misfit küsida.

„Dota, oota veel pisut!“ hüüdis ta. „Mis ja oma masina eest maksid?“

„Ära karda,“ wastas Peet kähku, „seal Johansonini juures ja enam ei maksa, kui asja õige väärtus on. Aga nüüd pole enam aega, head päewa!“

„Head päewa, Peet, ole meheks seletamast!“

Sõit läks kiireste linna poole edasi. Tagajärgel pidid aga Toomas ise niisamuti oma masina üle seletust andma, sest pärijaid ja uudishimulikke oli palju. Ta ei olnud aga siiski Peeti nõuu järele teinud, et kohe Johansonini kauplusesse oleks läinud, waid waatas ta enne lähedal olewast teisest kauplusest enne läbi ja leidis wiimaks ifegi, et R. Johansonini juurest, kõige kasulikum on masinaid osta.

Sool ja pipar.

Kas ja arwad, et sool ja pipar ühte käiwad?" Leitnant von Beelitz-Buchheim ei leidnud sellele põhjusemõttelisele küsimusele, mida tema feltfimees ja telgi-taaslane ette pani, filmapilt mitte wastust. Esialt oli ta peaaegu magama jäemas — ja siis ülepea . . .

Kui inimene lõbusas saalis ja heas tujus on, kus rikkalik pidusöök praegu lõpenu, siis on hõlbus asi mõttetarkuse küsimusi ära otustada. Kui aga õhtusöögiks muud ei olnud kui soendatud kiliislaugu-worstifene, millega niisugune peentifene keel, nagu leitnant Beelitz-Buchheimi oma, waewalt kokku lepib, ja kui „Nõmmelillefese“ pildiga figar wiimane ladus oli, mida ta magama minnes suitsetas, — ja kui siis mitte lõbusas saalis ei olda, waid puldaniist telgi all wilul septembrikuu ööl, kui wiim ühetooniliselt telgi katukel trummeldab, siis ei wõi üheltegi inimeselt nõuda, et ta raskeid mõttetarkuse küsimusi arutaks.

Et aga herra von Beelitz sõbralise loomuga oli, wastas ta lõpuks ometi midagi. Ta keeras enese kõhu pealt seljale ja tegi selle juures niisugust healt, mis niihästi „jah“ kui ka „ei“, „jät mind rahule“ wõi „kasi wastu paganat“ wõis tähendada.

See heal näitas, et leitnant von Beelitz weel mitte ha-
lastamatast magama ei olnud jäänud; et ta korraga üsna er-
guks läks, jelle põhjuseks oli hoopis iheäraline juhtumine.

Leitnant Gast tarvitas oma käsi nimelt selleks, et oma
saablid nagu mõnda tugipuud vastu vihmaga raskeks jäänud
telgi riiet tuetas. Tüdimatuse ja osavusega saatis ta korda,
et laele fogunud wee loik sõreda paiga peale woolas, sinna
paika, mis juhtumisi uinuwa seltsimehe kohal oli, Lõbus
pladin — ja herra von Beelitz oli erk nagu kala wees.

Sieti weel ergum. Zialgi ei ole kala suust niisugust pikka
ka färedat wannet kuulnud, nagu leitnant von Beelitz jelle
jastmise mõjul wälja paiskas. Otto Gast pööras ennast põ-
lastusega eemale. Ta lastis oma mõega tajakeste alla lan-
geda ja küsis hästi järelehtud kohumise kaastundmise healega:
„Mis sinul seal nii järsku juhtus?“

„Mis mul juhtus,“ pahasdas teine puristamise, sülitamise
ja neelamiseega; „wett on mull — filmad, nina, kurf täis —“

„Waata Heinrich, see juhtub siis kui lahtise suuga ma-
gatafie.“

„Hoia sa oma! aga finni! Seda ma palun! Pagana lugu
— ka teft on märg!“

„Mga kudas see mõimalik on! Mina olen üsna kuuw —“

„Kudas see mõimalik oli, teeme koidu tulekul selgeks. Sa
sellele mõrukaelale, kes jelle templi ehitanud, annan ma vastu
küljekonta, nii et —“

Üteluse lõpp rauges kõiksugu healte ja tugewate liigutuste jisse
millest tunda mõis, et herra von Beelitz uuenduse tööga oma
aseme niiskust katsus kõrwale toimetada mõi vähemalt vähem
tülitawaks teha. See näis temal ka korda läinud olevat, sest
warsti jahises jälle ja sügawa ohkamise järele tuli rahu.

Leitnant Gast järeldas aga väga diete, et inimene kes
praegu äkitselt ja ilma tahtmata on supelnud, soowitud rahu
silmapilgul ei leia. Sellepärast küsis ta sühikese anupakkumise
waikuse järele:

„Kas sa arwad, et sool ja pipar ühte käiwad?“

„Ütle õige, kas ma olen unes näinud, mõi oled sa jelle
jõleda küsimise mulle juba kord ette pannud?“

„Muidugi! Mina olen kord ju seda sinu käest küsinud —“

olen aga wiist sinu haridust ja sõbrust suuremaks arwanud kui nad on, sest et sa asja, mille küljes minu eluõnn ripub, inetuina „jõleda“ sõnaga eemale lükkad.“

„Sinu eluõnn — soola ja pipra küljes. Mis sa täna lõunal Suure-Klamina mõisas õige jõid, Otto?“

„Ei midagi rohkem kui šina.“

„Sedagi oli ju liiga! Mõisnik näis seda tarviliseks pidawat, et meie endid nagu kamelid neljakümne päewa tarwis täis oleksime joonud. Mis nende salati-maustustega siis õige lahti on?“

„Seda ütlen ma kohe, kui sinu arwamist olen kuulnud.“

Leitnant von Beelitz-Buchheim raputas pead. Aga ta oli erk ja kõneles Vogtlandi murrakut — tõendus, et ta äritatud meeleolus oli. Ta oli alles mõne kuu eest kaardiwäest maale saadetud ja kõneles heameelega Berlini haritlaste keelt. Alma murdetas kõneles ta ainult, kui walmis oli jämedaid sõnu ütleva. Ja praegu ei olnud lugu mitte niisugune.

Sool ja pipar — hm — seda ei saa dieti mitte nii ladustasti ütelda. Sool on mineral ja pipar taimeriigi sünnitus. Aga kui mina enesele ette sean, et šina mõni lihasjink oled, siis mõin küll mõelda, et sool ja pipar sinu alasseisumise küsimuses kokku käiwad. Helde taewas — juba pladiseb jälle läbi selle raipe palaka.“

Leitnant Gast pani oma saabli tasakesti kõrwale, aga ei suutnud ometi seda takistada natukene kõlisemast. Seda hooletumalt tähendas ta: „See peab igal tingimisel mõni meelte pettus olema, Heinrich —“

„Aga tulise pihta — ma tahan ometi teada, kas ma märg wõi kuiv olen!“

„Selles wõib effida, Heinrich. Peale selle ei ole sõjamehe wiis niisuguste piisikeste asjade üle wihasutada. Õige sõjamees peab indianlaste sarnane olema. Zga halbtuse wastu on tema tuim. Mina omalt poolt ei piukfataksgi, kui ma sa kaelani wees seisaksin. Aga kaardiwäe herrad — need on kontideni ära hellitatud! Ja šina iseäranis! Zuba kadeti korpuses karjusid sa nagu ratta peal, kui sulle õõsel tiikk taela hammaste wahel pandi —“

„Ja mille eest weel kättemaksmine tuleb! Selle peale wõid julge olla. Wõi arwad sa, et mul kõik need inetumad wigurid ära on unustatud, mis sa minuga tegid?“

"Sellest näeme, misjuguise kättemaksmise himulise loomuga iisit ja oled. Aga jätame wanad asjad rahule, Heinrich. Sa arvad siis, et sool ja pipar tingimata kokku käiwad. —"

"Tingimataingi — ja nimelt toore juures."

"Seda tarka sõna ja ju ferd ütlesid, Heinrich. Ja see on üks niisugustest, mis sagedase kordamisega sugugi paremaks ei lähe. Igatahes olen mina niisama tark kui ennegi? Kas ta mind armastab wõi ei armasta mitte? Kas ma saan 400,000 marka kaasawara, mida temale, — nagu ma kuulnud olen — vähemalt kaasa antakse, wõi ei saa ma mitte?"

"Keda ja üleüldse tähendad?"

"Wäikest Grabfi."

"Mõisniku walgepeaga tütar?"

"Seda ja ei mitte kedagi muud. Znimene — mina olen tema wastu wiisakas olnud, nii et inglitelgi taewas selle üle rõdem oli. Luuleline ja tormilik olin mina, ifka ettemaatlik. Tõmmafin köit registrid lahti ja sofistasin temale roofilise kõrwa sisse, et meie kokku kuulume."

"Ja siis?"

"Tema lipuwärw palgedel läks pisut punaseks, ta waatas kõrwale ja ütles siis kuiwalt, aga ometi paljutähendawalt: Ja muudugi, nagu sool ja pipar."

"Sellepärast siis —"

"Sellepärast. Ma pean ütleva, et see mind pisut on karskaks teinud. See sõnakene ei ole mitte wäga waimurikas — aga ometi on ta kangeste ettetähendaw. Ma olen kõige peale lõuna selle üle järele mõelnud. Minu julgus hakkab ju tõusma. Tema on nähtawaste iseeneses midagi kihlweu taulist ette wõtnud. Kui tema wõidab, siis saab ta ühe kilogrammi liikri-kompvekkiji — ta sööb neid kirglikelt heameelega; kui mina wõidan, siis saan mina ühe muu."

"Pagana pihta!"

"Jah, jeda ta on mulle ka ütelnudgi. Ja kui mul muu käes on, siis saan ka neiu; ja kui mul neiu käes on, saan ka neli — korda — sada — tuh — Heinrich, kas on ülepea nii palju raha olemas?! Zseenest mõista, saad ja siis need kolm paari finiseid pükka tagasi, mis ma sulle wõlgnen. Ei — ära räägi mulle midagi wastu! Sa saad nemad —"

"Riipea kui sul muu käes on. See ei lähe wiist ilma ras-

kujeta korda. Weike neiuks ei ole nähtawasti mitte niisugune, et ta ennaft hõlpsasti lasets ära wõrgutada."

"Sa kõneled nii, nagu ja mõistad, mu pojukene. Muidugi on minu plaan valmis. Ta on mulle kõnelelud, et ta iga hommiku kell kaheksa wiljapuuaias pistoli lastmise paigal käib. 3. oktobriks oleme jahile kutsutud — ja seal ei lähe mina mitte eest herrastemajast järe, waid tagant üle müüri aeda. Kas saad nüüd aru?"

"Suurepäraline — tõe poolest. Sa ei olegi nii harimata, nagu ja wälja — — Tuhat ja tuline — mina upun ära!"

Weejuga nagu jõehobuse kõrast löi temale wastu nägu. Ja kui herra Beelitz-Buchheim kätega wehkles, puutus ta parema käega wastu jaabli tuppe, mis telgi lage urgitses. Kui herra Beelitz selle jaabli omanikku kohe ära ei kägistanud, siis mitte sellepärast, et tal tapmisehimu oleks puudunud. Ei sügugi. Ta ütles aga iseeneses, et wõrdlemisi kerge ja rutuline surm küllalt kohane trahw ei oleks niisuguse furitöö eest. Etialgselt!

Kuna leitnant Gajt õrna ütelsuguga „Head ööd, Heinrich" hästi teenitud rahusse heitis, haudus teine — tumedat wihma trummeldamist telgi katukilt kuulates — ainult asja, mida inimene haududa juudab: — kättemaksmist!

Plus ja karastaw sügisene hommik.

Leitnant von Beelitz-Buchheim oli juba wäga wana Suure-Klamina mõisa jõudnud ning awaldas wana majanduse-nõuuniku Grabji kui ka selle tütre juures juurt mõju. Seda enam weel, et ta, kui tema sõbra taga küjiti, ainult pealiskaudselt tähendades, et see hirmus unimüts olewat, kes ainult siis liigutab, kui pudelite rongi eeli wiiaks. Majanduse-nõuunik pidas seda arusaamataks ja andeksandmataks niisuguse noore mehe juures — ja preili Liisi kehitas õlasi.

"Et meie aga ootama peame, herra leitnant, siis on ehk sünnis, et sellisid pistolitelastmise paigale läheme —"

"Kõige suurema meeleheaga, armuline preili! Nagu ma karterisolemise ajal olen märganud, on lastmise paik wiljapuuaias — nagu mul praegu meelde tuleb. Kui ma müüri äärt mööda sõitsin, nägin, et seal inimesed sekeldasiwad —"

"Papa!" hüüdis preili äritatult. "Need on wargad, kes meie ilusaid Reineti õunu tahawad ära wiia!"

"Ka mina arwan, et neil midagi paha mõttes on. Keegi mees istus müüri peal ja wahtis alla rohuaeda —"

"Ha — jelle wõtame finni! Arwatawaste on ta weel seal! "Wul on lastmise paigal ikka üks foolaga laetud tertseroli pistol tagawaraks! Tulge ruttu, herra leitnant! Üksna ruttu!"

Dõsi küll — kurjategija istus lehtede warjus praegu alles müüri peal. Ja ta oli koguni nii häbemata, et noore neiu ja ohwitseri lähenemisel maha tahtis tulla. Õnneks jäi see ainult katseks. Just kui ta oma nägu ja teist jalga tahtis pöesast wälja pista, kostis pauk —

Siis kostis heal, mida rõõmu awaldamiseks ei wõinud pidada — siis kange ragin müüri peal — üks hüpe teisele poole — ja mees oli kadunud.

Seit et leitnant Galt ennaft järgumisel hommikul haigena teatas, pidas herra Beelitz oma kohuseks teda waatama minna. Ta leidis seltsimehe iseäralises seisukorras. Rõhuli nimelt — ja selle koha peal, kus selg muidugi kõrgemale kerkib, näis teki all weel iseäraline täistoppimine peale pandud olewat.

Sõbra rohkete halatsewate küsimiste peale wastas ta ainult pilkudega, mis wiha ja tahtluse wahekohta näitawad.

Herra von Beelitz ei pannud seda wist tähelegi. Ta istus maha, tõmbas asjatundlikult kõige parema konjaki pudeli enese ette ja ohkas, nagu siis ohatakse, kui selleks mingit põhjust ei ole.

"Oh, küll on sellel aga fork kõwaste!"

"Kus ja siis eile olid?" tuli luuraw küsimine teki alt.

"Grabfide juures."

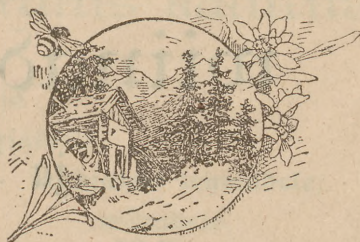
"Dmetigi!" lõetfutas teine. Aga katse, üles tõusta, läks täitsa murja. Walusa näu frimpsutusega pööras ta oma endisesse puhkuse seisukorda tagasi.

"Ja jah, küll seal aga joodi. Herrased paniwad aga seda wäga imeks, et sina ei tulnud. Sa olla üsna kindlaste lubanud, üteldi mulle. Nimelt küsis preili Viisikene aina sind taga, — Jajah."

"Znime!.. Mina — mina —"

"Ära liiguta ennast, armas sõber, see mõib sulle kahju teha. Sa oled nähtawaste ennast maraskile ratsutanud — seal on rahu wäga tarwiline. Teiselt poolt ei saa mina jälle aru, kudas ja sellest tühjast asjast nii palju wälja teed ja ennast koguni haigeks kuulutad! See ei ole koguni sõjamehe-
lik! Dige sõjamees peab indianlase tauline olema. Sa peab iga halbtuse wastu tuim olema. Mina omalt poolt ei piut-
fataksigi, kui mul terve tagumine külg salpetriga sisse teh-
taks. — —"

Muid niisuguseid awaldusi ei teinud herra von Beelitz-Buchheim mitte. Minult julge kõrwalepõige peastis teda raske jääpanga eest, mis haige toha pealt tõustes wastu seina plat-
fatas. Sellele järgnes tekk ja siis peaaegu ka asemeraam. Wähemalt näis, et leitnant Galt teda ka selle mõõbliga wi-
sata tahab. Ometi tegi herra von Beelitz weel korraks ukse
lahti, mida ta enese ja määratseja wahel oli tõmmanud:
"Mis ma^{ma} weel ütelda tahtsin, Otto: on juhtumisi, kus diete
weel õnneks mõib arvata, et fool ja pipar mitte tingimata
kõtku ei käi . . ."

K. Johanson
weinikauplus

Paides,

Pärnu mül.

monopoli kõrmas.

Wälja- ja Wenemaa

weinid,
wiinad
ja napsid

suures wäljamalikus.

Hinnad odawad!

Amupakkidult

K. Johanson.

R. Johanson, Paides.

Rõige parem rohi loomadele söögijäät äratamiseks,

„Salus salutis”

Tarvitamise õpetus.

Päewas on anda kas weega mõni toidu jisse segades:

Hobusele	2—3 teelusikat.	Lambale	2—3 teelusikat.
Lehmale, pullile . . .	3—4 „	Wassikale, wassikale	$\frac{1}{2}$ —2 „
Seale	2—3 „	Dallele, pörjale . .	$\frac{1}{2}$ —1 „

Neljale kanale 1 teelusika täis feedetud kartulitega.

See pulber on ühesmurrustes osadesse ära jaotada, nii et iga toidu andmise juures üks osa ära pruugitud saab. Hakkatusel antakse paljalt pool portsjoni, jeda kõrgendatakse nii palju, et kahe nädala pärast ülemal näidatud täielik portsjon anda mõib.

Iseäranis kasuline

wassikatele,

wassikatele ja

pörjastele,

kandjatele lehmadele,

märadele,

emistele ja

lammasitele

wäga soowitaw, mõjub oodatava noore looma, nimelt tema fondi kaswu kohta.

Pealadu

R. Johanson kaupluses
Paides, omas majas.

K. Johanson, Paides.

Soowitan häid

sepa tööriistu

nagu:

kõige paremaid alasid,
mitmet seltsi haamreid,
wäikeid ja suuri puurmasinaid,
truuatangisi mitmes suuruses,
raua puurisi,
head seltsi klupesid,
torutangisi,
toru- ja plekilõikamise käärisi,
wiilisi, raspleid, rauasaagisi
jne.

Bean ka weel laagris:

liht hobuse-naelu, jäänaelu,
hobuseraua truuwisi (H truuwisi),
mutretruuwisi, mutreid,
oooo head puuri- ja muud terast, oooo
raudpleffi
jne.

Выдано
из Завасных
фондов БАН
СССР